

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Основи професійної психології

Шифр та назва спеціальності

175 - Інформаційно-вимірювальні технології

Інститут

Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Інформаційно-вимірювальні технології збору та обробки даних

Кафедра

Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Загальна підготовка, вибіркова

Семестр

Третій

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Підбуцька Ніна Вікторівна

Nina.Pidbutska@khp.edu.ua

Доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ», автор понад 100 наукових та науково-методичних праць. Провідний лектор з дисципліни: «Основи професійної психології».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на розгляд широкого кола питань щодо ознайомлення здобувачів із знаннями про загальну природу психічного, психологічних властивостей професійної діяльності фахівця. Особливу увагу в курсі приділено практичним знанням з прикладних аспектів професійної діяльності (мотивації, конфліктів та ін.)

Мета та цілі дисципліни

Забезпечення теоретичної підготовки з психологічних властивостей професійної діяльності фахівця, а також практичних знань з прикладних аспектів професійної діяльності (мотивації, конфліктів та ін.).

Формат занять

Лекції, індивідуальне завдання, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

K06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

K07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K09. Здатність розробляти та управляти проектами.

Результати навчання

ПРО3. Розуміти міждисциплінарні зв'язки та контексти спеціальності.

ПР 11. Розуміти методологічні і філософські аспекти сучасної науки і їх місце в процесі наукових досліджень

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Відсутні

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення дисципліни використовується брейм-стормінг, діалогове навчання, ігрові (ділові ігри); документальні (психобіографічний аналіз, складання документів); проблемні (кейси); інтерактивні (ментальні карти, виступи-презентації); самостійні (творчі завдання, опрацювання літератури); тренінгові (рефлексія, обговорення)

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Поняття про особистість, її структуру.

Загальна характеристика поняття особистості. Філогенез людини. Співвідношення індивід, індивідуальність, особистість. Структура особистості.

Тема 2. Особливості психіки людини, її структура.

Загальна характеристика психіки. Структура психіки людини. Психічні процеси, стани, властивості особистості.

Тема 3. Професіограма та психограма фахівця.

Загальна характеристика професіограми фахівця. Професіограма та психограма фахівця. Професійно важливі якості фахівця.

Тема 4. Психологічні особливості професійного становлення фахівця.

Загальна характеристика професійного становлення. Етапи професійного становлення фахівців. Професійна придатність фахівця. Професійна готовність фахівця.

Тема 5. Професійна мотивація, шляхи її розвитку.

Загальна характеристика мотивації. Класифікація теорій мотивацій. Особливості професійної мотивації. Шляхи розвитку професійної мотивації.

Тема 6. Психологічні аспекти ділового спілкування.

Загальна характеристика та структура феномену спілкування. Бар'єри спілкування. Поняття ділового спілкування. Умови успішного ділового спілкування.

Тема 7. Психологічні аспекти вирішення конфліктів.

Загальна характеристика конфліктів. Класифікація конфліктів. Умови попередження та вирішення конфліктів.

Тема 8. Соціально-психологічний клімат, способи його формування.

Загальна характеристика соціально-психологічного клімату. Етапи формування соціально-психологічного клімату. Умови побудови гармонійного соціально-психологічного клімату

Теми практичних занять

Тема 1. Професіограма та психограма фахівця з маркетингу.

Загальна характеристика професіограми фахівця. Професіограма та психограма фахівця.

Професійно важливі якості фахівця з маркетингу. Побудова Професіограма та психограма фахівця.

Тема 2. Психологічні особливості професійного становлення фахівця.

Загальна характеристика професійного становлення фахівця. Етапи професійного становлення фахівця. Професійна придатність фахівця. Професійна готовність фахівця.

Тема 3. Професійна мотивація, шляхи її розвитку.

Класифікація теорій мотивацій. Особливості професійної мотивації. Розробка шляхів розвитку професійної мотивації фахівця.

Тема 4. Психологічні аспекти ділового спілкування.

Загальна характеристика та структура феномену спілкування. Бар'єри спілкування у професійній діяльності фахівця. Поняття ділового спілкування. Умови успішного ділового спілкування фахівця.

Теми лабораторних робіт

Не передбачено

Самостійна робота

Курс передбачає виконання завдань за темами: "Моя професійна придатність", "Професіограма та психограма фахівця", "Шляхи підвищення мотивації до професійної діяльності", "Шляхи підвищення рівня комунікативної компетентності фахівця".

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, фільми) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Підбуцька Н. В. Психологічні основи професіоналізму інженера: структура, динаміка та закономірності розвитку : [монографія] / Н. В. Підбуцька; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : «Діса плюс», 2016. – 295 с.

2. Романовський О. Г. Конфліктне спілкування в інженерній діяльності : навч. посібник / О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, Н. В. Підбуцька ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2013. – 292 с

Базова література

1. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця : монографія / Кокун О. М. ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ : ДП «Інформ. — аналіт. агенство», 2012. — 200 с.

2. Ложкін Г. В. Психологія праці : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Ложкін Г. В., Воляннюк Н. Ю., Солтик О. О. — Хмельницький, 2013. — С. 147–153.

3. Орбан-Лембрик, Лідія Ернестівна. Психологія професійної комунікації [Текст] : монографія / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Чернівці : Книги - XXI, 2019. - 527 с.

4. Психологія праці у звичайних та екстремальних умовах [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, С. М. Миронець та ін. ; заг. ред. М. С. Корольчук] ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. - 651 с

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%). Залік: усна відповідь. Поточне оцінювання: активна участь у обговореннях відбувається за лекційним матеріалом та матеріалом самостійної роботи (30%), практичні завдання (20%), написання контрольних робіт (10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

19.06.2024 р.

Завідувач кафедри
Ніна ПІДБУЦЬКА

19.06.2024 р.

Гарант ОПП
Тетяна ДРОЗДОВА